

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4
Negyed évre	2

Pénzküldemények:

a «Szászsebesi ipar- és gazdasági hitelszövetkezet» címére Szászsebesen küldendők.

Megjelenik minden csütörtökön.

Felelős szerkesztő és tulajdonos
lapkiadó:

Podhradszky Emil.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fil. Ajánlköázásoknál, eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fil. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint

XII. évfolyam.

Szászsebes, 1908. július 16.

29. szám.

RÉGIPÉNZEK aranyból és ezüstből jó árban megvétetnek.
Schmideg Alfréd, Budapest, I., Maros-utca 7.

FARAGÓ BÉLA

Eddig 25 arany,
ezüstérem és dísz-
oklevéllel kitüntetve.

Eddig 25 arany,
ezüstérem és dísz-
oklevéllel kitüntetve.

csász. és kir. udvari szállító.

Magyar magpergető gyára. Erdészeti magnagykereskedés.
Erdei csemetekertek. Diszfenyőkertészet Fajburgonya termelés.

ZALA-EGERSZEGEN.

Ajánl legjobb minőségű tű és lomblevelű famagvakat, szlapon tölgymakkot gyümölcs- és fűmagvakat, összes erdősítéshez szükséges tölgy, luczfenyő és minden egyéb lomb- és tűlevelű facsemetét.

Élősövénynek Ákác, Gleditschia Maclura Aurentiaca, a mely áthatlan sövényeket képez.

☞ Gyümölcsvadoncok, Gyümölcsfák, Rózsák. ☜

☞ 100-féle legujabb és bőtermésű FAJBURGONYAT, ☜
továbbá vadetetésre és gazdasági célra igen alkalmas csicsókát

Legmagasabb árban vásárol fenyőtobozakat tölgymakkot és lombfa magvakat!

☞ Mintázott ajánlatokat kér. ☜

Részletes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Egyenruhákat,

Egyenruházati cikkeket,

Polgári ruhákat,

Fehérneműt.

Fegyvereket és töltényeket

A legjutányosabb árak mellett legjobb
minőségben készít

BLUM SÁNDOR

udvari szállítója Ő Felsége a perzsa császárnak, I. Péter szerb királynak és Wladimirovits orosz császári nagyhercegnek.

Budapest

Váci utca 15.

Erdőtiszteknek nemkülönböztetve erdőaltiszteknek előnyös
részletfizetési kedvezmények.

Nagyobb megrendelés esetén kívánatra mértékek
felvétele végett a cég egy szabásza saját költségén
bárhova elküldi.

Arjegyzéket és mintákat ingyen küldök.

Vidéki megrendelésekre kiváló gond lesz fordítva.
Legkisebb megrendelést is szívesen eszközölök. Meg
nem felelő árú a cég költségén visszaküldhető.

HIENTZ JÓZSEF

SZÁSZSEBES

KÖNYVNYOMDA KÖNYVKERESKEDÉS

Izléses kivitelben!

Szállítja az összes,
a könyvpiacra elő-
forduló könyveit,
Journáljait, napilap-
jait, zeneműveit,
levél- és írópapírjait
Elvállal minden e szak-
mába vágó nyomdai
munkát.

Jutányos árban!

Magyar Otthon.

Tisztelt olvasóink becses figyelmébe ajánl-
juk a Budapest, VIII., Főherceg Sándor-
utca 30. sz. alatt levő Magyar Otthon
Penziót. Mérsékelt árban elegánsan buto-
rozott, különbejáratú szobákat lehet ott bé-
relni s esetleg teljes ellátás is kapható.
Csoportos jelentkezőknek megfelelő kedvez-
mény. Szigorúan családi otthon.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapítvány 1847.

Brausweller János
Szeged. Cs. és kir. kizárólagosan
szab. chronometer- és műórás, főtálatlós
a remontoir ingaóráknak
stb. stb.

ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bármennyire. Javítások pontosan eszközölhetők.

Előnyös vadértékesítés

Szarvas, dímvad, vadsertés őz, nyul,
fogoly és egyéb lött vad értékesítését
minden mennyiségben elvállalom a
legmagasabb árak mellett.

Azonnali készpénz elszámolás!

Ajánlatokkal kér:

Fodor Károly,

bizományos

BUDAPEST, (központi vásárcsarnok).

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:		
Egész évre	8 kor.	
Fél évre	4	
Negyed évre	2	

Pénzküldemények:

a «Szászsebesi ipar- és gazdasági hitelszövetkezet» címére Szászsebesen küldendők.

Megjelenik minden csütörtökön.

Felelős szerkesztő és tulajdonos
lapkiadó:

Podhradszky Emil.

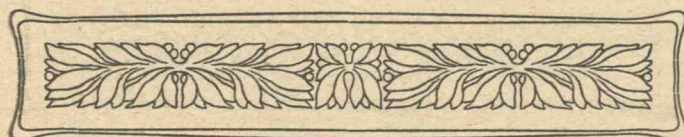
Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fil. Ajánlközásoknál, eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fil. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint

XII. évfolyam.

Szászsebes, 1908. július 16.

29. szám.

Erdőőri szakiskolák.

A magyar királyi erdőőri szakiskoláknak már oly régóta minden oldalról sürgetett reorganizációja végre a földművelésügyi m. kir. miniszterium által folyó évi 66420 szám alatt kibocsátott szabállyal megtörtént.

Lapunk tisztelt olvasóit a szakiskoláknak ez az új szervezése minden tekintetben felette érdekli. Érdekli azokat, akik a szakiskolát végezték, mert módjukban van összehasonlítani a régi rendszert a most életbelépővel; de érdekli azokat is, akik az erdőőri pályára magán uton készültek annyi-ből, hogy nagyon sok közülük fiát, vagy fiait a saját pályájára az erdőőri szakiskolában óhajtja kiképeztetni.

Tekintettel erre az általános érdeklődésre, a kérdéses szabályzatot lapunkban teljes szöveggel közöljük a következőkben:

A magyar királyi erdőőri szakiskolák szabályzata.

I. A szakiskolák szervezete.

1. A szakiskolák célja.

1. §. A szakiskoláknak az a célja, hogy rendszeres elméleti és főként gyakorlati oktatás útján az 1879. XXXI. t.-c. értelmében teljesítendő erdőőri teendők végzésére alkalmas egyéneket neveljenek.

Ennek a célnak szolgálatában a szakiskolák gondot fordítanak egyrészt az erdőgazdaság fejlődő igényeihez képest arra, hogy a tanulók a tulajdonképeni erdővédelmi teendőkön kívül a műszaki segédmunkálatok teljesítésében is elegendő jártasságra tegyenek szert; másrészt a vadászatügy érdekében arra, hogy a tanulók az erdőgazdaság körében okszerűen üzhető vadtenyésztés terén s a vadászat gyakorlására nézve is kellő ismereteket szerezzenek.

2. Az oktatás iránya, módja és anyaga.

2. §. A szakiskolák céljához képest az oktatás iránya és módja határozottan gyakorlati.

3. §. A mennyiségtani, természettudományi és más alapismeretekből csak azok taníttatnak, amelyek a szakismereteknek könnyebb megértéséhez és elsajátításához szükségesek, de azok tanítása is lehetőleg szemléltető módon és életből vett példákkal történik; a rokon gazdasági ágak ismertetése s más tudnivalók tanítása pedig csak annyira terjed, amennyire a tanulók jövőbeli hivatása megkívánja.

4. §. A szakismeretek — tárgyuk rokonsága és összefüggése szerint csoportosítva — úgy taníttatnak, hogy az elméleti oktatás a gyakorlati kiképzéssel szoros és lehetőleg közvetlen kapcsolatba kerüljön. Ezért a gazdasági ismeretek tanításának sorrendje a gazdálkodás gyakorlati sorrendjéhez alkalmazkodik.

5. §. A munkabírási és gyakorlottsági, a testi edzettség s ügyesség megszerzése és növelése

érdekében a tanulók a szakiskola gazdaságában rendszeresen előforduló, vagy az oktatás érdekében alkalmazott mindenféle kézimunkának és szolgáltatnak végzésében személyesen is részt vesznek és az egyes kézimunkákban, a szolgálati teendők teljesítésében mindaddig gyakoroltatnak, míg azokban megfelelő jártasságot nem szereznek.

6. §. A gyakorlati munka és szolgálat kötelezettsége alól a tanulók csak vasárnapokon és ünnepnapokon vannak felmentve, de a mulhatlanul végzendő teendőket és szolgálatokat felváltva ily napokon is teljesítik.

A szabad tanulók ily napokon valláserkölcsei oktatásban részesülnek s egyszersmind kötelesek a szakiskolához legközelebb eső egyházban az istentiszteleten lehetőleg résztvenni.

3. A szakiskola felügyelete, vezetése, tanszemélyzete

7. §. A szakiskolák a m. kir. földművelésügyi miniszter felügyelete alatt állanak.

A szakiskolát az igazgató vezeti és képviseli.

Az oktatást az igazgató vezetése és közreműködése mellett az e célra rendelt tisztai személyzet tagjai s a szükséghez képest megbízott szakférfiak teljesítik.

4. A tanulók felvétele.

8. §. A tanulóknak felvétele a szakiskolákba pályázat útján történik.

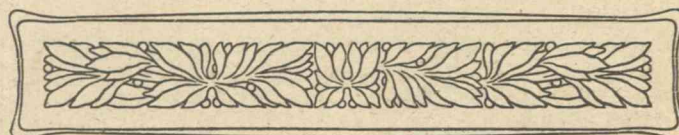
Azt, hogy a pályázók közül kik jelentkezhetnek felvételre, a szakiskolai igazgatók tanácsának javaslata alapján a m. kir. földművelési miniszter állapítja meg.

A felvételre jelentkezők közül azokat, akik a felvételi vizsgálatot kiállják, a szakiskolába az igazgató veszi fel.

9. §. A pályázó által sajátkezűleg irt és kellően felszerelt kérvényt a pályázati hirdetményben megjelölt hatánapig ahoz a szakiskolához kell beküldeni, melybe a pályázó felvétetni kíván; azt azonban, hogy a kijelöltek melyik szakiskolánál jelentkezhetnek felvételre, a pályázók számához és az egyes szakiskolák tanulóinak megállapított létszámához képest, a pályázók kívánásának lehető figyelembevételével a szakiskolai igazgatók tanácsának javaslata alapján a m. kir. földművelésügyi miniszter határozza meg.

A pályázati határidőn túl beküldött, vagy megfelelően fel nem szerelt kérvények figyelembe nem vétetnek.

(Folyt. köv.)

Az őzhivásról.

(Csalogatás.)

A «V. Á.» után. Irta **Marno Tivadar.**

(Folytatás és vége.)

Minden eljárásnál a természetest kell keresnünk. Ha gondolkozunk e felől, be fogjuk látni, hogy az előbb említett nagyon is helyes, mert az a bak, amidőn a suta tényleg hívja, még akkor is néz és figyel s csak ha a sutát meglátja, akkor vesztí el óvatosságát. Most már

≡ T Á R C A ≡

Ami elmúlt s ami elmulik.

— A «Bp. H.» után. Irta: **P. dr.** —

A lomb lehull a fáról, a virág elhal. Ez a képe a földi mindenség életének. Az egész természet, hegy, völgy, a föld belseje, a tenger mélysége nem egyéb, mint óriási temető, hol a szervesek következő nemzedéke szemfödőként borul az elődökre. Ha az Alpok égbenyuló mészkőszirtjei, az Elbavidéknek csodálatos homokkövei, az agyagpala, a márga beszélni tudnának, föltárlna előttünk nagyszerű valóságban Földünknek egész története. E kőzetek a multnak levéltárai; minden egyes réteg a benne rejlő kőületekben oly okmányokat hord magában, melyeknek néma ajka nagyon is hangosan beszél. Egyöntetűleg, egyértelemmel hirdetik, hogy nincsen állandóság a Földön. Szervezetek

jönnek-mennek; a régiek eltűnnek, helyükbe nemcsak újak, de egészen mások is lépnek.

A szervesek élete nagyon szerény növényekkel, tengeri moszatokkal kezdődött. Ennek így kellett lennie, mert csak a növény tudja aszszimilálni a szervesetlen anyagot szervessé, a melylyel aztán az állati szervezet táplálkozik. E moszatoknak lenyomatait megtaláljuk az egykoru mészköveken. Az állatvilágot az őskorban bizonyos rákfajok képviselik. Roppant mennyiségben, roppant nagy faji változatokban töltik meg az ős tengereket; tenyésznek nagyszerűen, aztán eltűnnek, élő hirmondó sem maradván belőlük. A kőszén korszakban a tropikus klíma és páratelt levegő hatása alatt erőteljes duzzadó növényi tenyészet indul meg. Fanagságú káka és zsurló. Az évek millióin át halmozódnak, szolgáltatják kőszeneink anyagát; aztán eltűnnek a föld színéről s csak egyik-másiknak maradt egy-egy elsatnyult utóda a jelenkorra. Sőt a tulajdonképpeni alkotója a kőszéneknek, a csodálatos Szigillaria egészen eltűnt, úgy, hogy hovatarozandóságáról még szenesült

hogyne figyelne kétszeresen, midőn nem lát sutát, de hallja a hangot egy bizonyos helyen.

A ruházat színére is kell vigyáznunk. Feltűnő színű, vagy pláne fehér ruha határozottan rossz. De bármily feltűnő is a ruha, mindig jobb, ha mozdulatlan vagyunk, mintha alkalmas ruhában kissé is mozgunk.

Ha dacára a gondos eljárásnak sem jutnánk eredményre, ne veszítsük türelmünket, gyerünk e helytől 4—500 lépésre s kezdjük munkánkat újra és ismét újra.

Amíg a fiatal bak sokszor minden meggon-dolás nélkül ugrik, néha rohan, addig a vén, óvatos bak sokszor lépve kerülget, anélkül, hogy látnók; azért tehát minden kitartás és türelem nélkül nem csak célt nem érünk, de még tova-mozgásunk által el is zavarnánk a már odacsalt bakot.

Nem szabad olyan helyet választanunk a sipolásra, ahol nem látunk legalább 70—80 lépésre, mert éppen az előbb említettek folytán nem vesszük észre a bakot. Sűrű cserjésekben hívni nem lehet; de éppen ilyen rossz ennek közvetlen közelében is, mert abból a közelben hallott hangra ki nem jön a bak.

Igen eredményes az a módszer, hogy például amely irányból a bakot várhatjuk, oda két—három puskást ültetünk s a hívó hátrább megy 100—150 lépésre. A bak ilyenkor a hang felé figyelve, az elől ülő puskások mellett sokszor két—három lépésre megáll anélkül, hogy azokat észre is venné.

Tapasztaltam, hogy egyes vidékeken éppen

nem ugrott egy bak sem; ennek okát abban láttam, hogy azon a vidéken vagy sok volt a suta, vagy sok a kontár sipoló. Mi sem könnyebb, mint bakokat a sok hamis és helytelen hangokkal elrontani.

Néhány évvel ezelőtt Rozsnyón észleltem éppen ezt.

Ellenkezőleg a mondottakkal, nagyon sokszor a leghamisabb hangra is beugrik a bak, pláne ahol sok a bak és ilyenkor a kezdő hívó azt hiszi, hogy ő már mester s azzal érvel, hogy hiszen ha nem tudná hívni, nem ugrott volna be hívására.

Miskolcon 1906-ban egy cs. és kir. ezredes neje — ki igen szenvedélyes vadász volt — kért, hogy tanítsam őt a sipolásra. Mit voltam mit tenni, tanítottam, habár tudtam, hogy rövid idő alatt ugy sem sajátítja el. Négy-öt napi iskola után kiment egy olyan területre, hol igazán soha senki sem pusztítja őket és sok bak lehetett; mindjárt az első hamis sipolásra két bak jelentkezett, melyeket persze a közelében álló férjének — ki kevésbé volt vadász — nyugtalankodó viselkedése folytán el is engedett.

Nem lehet tehát eléggé hangoztatni, hogy — mozdulatlanul lenni és türelemmel kitartani!

Sipunkra sokszor ugrik a suta is, különösen a vén suták. Előfordul, hogy ilyenkor utánna jó a bak is; tehát erre is figyeljünk.

Megesik igen gyakran, hogy — különösen ha sipunk magasra hangolt — az anyaőz ugrik.

Kozma (Zemplén megye) vidékén 1905-ben

maradványai sem nyújtanak felvilágosítást. A későbbi korok egyikében, a Jurában, hihetetlen sokaságban lepik el a tengereket kosszarvhoz hasonló csigák, az ammonitek, melyeknek házai a Bakonyban egész hegyeket alkotnak. Velük egyetemben csodálatos és óriás tengeri szörnyek töltik meg hihetetlen tömegekben a vizeket; óriás hattyunyaku szörnyek, nyolc-tíz méter hosszú krokodilus forma tengeri rablók. Hatalmasan fejlődnek, nagy sokféleségben; s utána következő korszakban nyomuk sincs; mintha a szél hordta volna el őket. A mai kort megelőző kornak derekán a száraz-földeket és a mocsarokat hatalmas, vastagbőrű állatok lepik el. Nagy, ormányos szörnyek, két lefelé nyuló agyarral az óvilágban, négy agyarral az újvilágban. Hozzájuk szegődnek Délamerikában elefánt nagyságu lajhárok, óriási öves állatok, melyeknek pajzsa a későbbi kora ősembernek koporsóul szolgált. Az óvilágban e nagy vastagbőrűek között megjelent az erdőségek rendőre, egy óriási macska, melynek hatalmas agyarái, szemfogai, azt mutatják, hogy az oroszianál, tigrisnél na-

gyobb volt. Mind ez a csodálatos lény igen dus tenyészetben virágzott s aztán egyszerre csak letűnnek a lét színpadáról.

E nagyon nagy vonásokban festett vázlatunk eléggé igazolja, hogy nincs állandóság a föld színén. Csakhogy e nagyszerű események láttán az a kérdés merül föl: mi az oka annak, hogy egy-egy korszaknak jellemző s mindig renkívül nagy tenyészetet mutató flórája és faunája egészen eltűnt a létezők sorából? Micsoda okok s körülmények készítették elő pusztulását s idézték elő vesztét? A természetrajz legnehezebb s legrejtettebb kérdéseinek egyike ez. Az kétségtelen, hogy a klimatikus viszonyok változása, az elegendő tápláléknak hiánya föltétlen befolyással van a szervesek életére. Az őskorban s a föld életének középső korában e pusztító befolyások nem voltak meg. A tenger, a klíma még a középső korban is tropikusán meleg volt; ebben a nedves és meleg klímában a kőszénkor növényzetének továbbra is megvolt létezési föltétele, mindazáltal kiveszett. Az állatvilág ugyanez

egy olyan helyen hívtam, ahol igazán csak éppen egy kis helyem volt a lövésre. Midőn sipomat megfújtam, azonnal jött egy vágtatva s nem is számítva arra, hogy az nem lehet más mint bak, még mielőtt a sűrüből kiugrott volna, rálöttem; csak azután sajnálkoztam, midőn láttam, hogy egy anyaőzet lőttem.

Kis szünet után és másnap azon a környéken az ott vélt árván maradt kicsit hívtam, de nem jelentkezett; ezt annak tudom be, hogy azt már én előttem valaki vagy valami elrabolta; erre következtetett az anyaőz oly hirtelen ugrása is.

Ahol sok a bak, ott előfordul, hogy kettő is áll előttünk s az ott vélt sutáért erős verekedésben törnek ki.

Most áttérek a sipra s az azon való tanulásra. Általában kétféle sipot ismerünk; az egyiken szájjal fujva ejtjük ki a hangot, a másikon kézzel való nyomás által.

Az utóbbi fajtájában a «Buttolo»-félét ismerem, mely igen praktikus.

Az őzűsző hangja — mint már előbb említettem — körülbelül egy «pi-a» hangzásu szóval fejezhető ki. Ezen hangot a «Buttolo»-hivón úgy kapjuk, ha arra felülről hüvelykujjunkkal egy nem túl hirtelen, de nem is lassu nyomást gyakorolunk és pedig a gumin körülbelül félig.

A másik sipokon természetesen a szájjal kell eltalálni a fuvás mérvét, hogy a helyes «pi-a» dallamos szócskát megkapjuk.

A szájjal fuvandó sipok rendesen hangolhatók és erre igen kell vigyázni. Mert ha nagyon

vékonyan hangoljuk, úgy a kis őz hangját adja s bizony erre csak az anyaőz fog legfeljebb beugrani. A nagyon mély, öreg sutá hangja sem jó mindig, mert erre is csak az üzekedési idő vége felé ugrik a bak. Tehát a sipnak helyes hangolása nehéz dolog. Feltétlenül egy hozzáértőtől kell igen sokat hallani, hogy a fülünkben maradjon.

Legjobban ajánlom ennek tanulását az erdőben hallgatva az őzűszőtől, üzekedési időszakban.

Ez volna tehát röviden mindaz, amit egy kezdőnek ha nem is kell, de jó tudni. A többi, még igen sok fel nem sorolt körülményekre a gyakorlat mindenkit megtanít, ha van hozzá érzelme és szenvedélye.

Beiratkozás szakiskolai tanfolyamra.

A görgényszentimrei, királyhalmi, lipótújvári és vadászerdei m. kir. erdőőri szakiskolákba a folyó év szeptember havában kezdődő új, kétéves tanfolyamra — részint állami ellátás mellett, részint pedig saját költségén — több tanuló fog felvételt, a következő szabályok szerint:

1. A tanulók felvétele a szakiskolákba pályázat útján történik.

2. A pályázó által sajátkezűleg irt és kellően felszerelt kérvényt folyó évi július hó 25-ig ahoz a szakiskolához kell beküldeni, amelybe a pályázó felvételt kíván; azt azonban, hogy a kijelöltek melyik szakiskolánál jelentkezhetnek felvételre, a pályázók számára s az egyes szakiskolák tanulóinak megállapított létszámához képest, a pályázók kívánságának lehető figyelembevételével a szakiskolai igazgatók tanácsának javas-

okoknál fogva akkor is, később is mindig talált bőven elégséges táplálékot, mégis kihalt. A majmok a föld új korában jelentek meg a létezők sorában; Európában is otthonosak voltak; erről tanuskodnak Franciaországban a sváb Alpon s Görögországban lelt kövült maradványaik. Hogy a majmok Európában elpusztultak, mikor a föld legujabb korában a tél hóval és fagygal köszöntött be, az egészen természetes. A majom meleg égövi állat; a hideget nem tudja elviselni. De hogy Délamerikában, hol a klíma nem igen változott s a táplálék gazdasága sem csökkent, kivesztek az óriás lajhárok, hogy a kosszarvu csigák a tropikus tengerek meleg vizeiben sem maradtak meg, Az érthetetlen. Épp ily érthetetlenek az óriás macskáknak pusztulása Európában az ujkor végén. Hisz az oroszán, tigris nem fél a hidegtől; az előbbi sörénye, az utóbbi erős, tömött szőre védelmezi. De különben is tudva van, hogy a tigris hazájából, Keletindiából a Himalája és Tibetnek szörnyű bércein át elkalandozik egész Szibériáig.

E kérdés megoldásának kulcsát az egyének élete adja meg. A mag kikel, a gyümölcsfa növekedik, pár év multán gyümölcsöt is terem; folyton fejlődik, erősödik, aztán eléri termőképességének non plusz ultráját. Ebben az erőteljességben éveken át megmarad, aztán hanyatlani kezd, előrepszik; végül meghal. Miért öregszik el, miért hal meg? Ki tudná megmondani? Hisz a további életnek minden feltétele meg volt! Ez is egy rejtély. De így van; a fa előrepszik, kimerül és elpusztul. Ugyanennek kellett történnie az egyes korcsok szerveinek életében is. Megjelentek a lét tengerében, fejlődtek és szinte a féktelenségig gyarapodtak; aztán mintha a dér csipte volna meg őket, elvéhnedtek, hanyatlottak s kihaltak! Hogy miért történt s történik ez így, örökké titok marad előttünk. Szinte szemünk láttára pusztult ki Madagaszkárnak óriás futó madara, a három méter magas Dinornis. Tíz literes tojásai oly épek, mintha ma tojta volna őket a jérce. Kipusztult; miért, nem tudjuk.

(Folyt. köv.)

lata alapján a m. kir. földművelésügyi miniszter határozza meg.

(Az egyes m. kir. erdőőri szakiskolákhoz a kérvényeket a közetkező helyekre kell címezni és pedid: 1) a görgényszentimreihez Görgényszentimrére, 2) a királyhalmihoz Királyhalmára u. p. Szabadka, 3) a lipítóujvárihoz Liptóujvárra, 4) a vadászerdeihez Vadász-erdőre u. p. Temesvár-gyárváros.)

3. A pályázati határidőn túl beküldött, vagy megfelelően fel nem szerelt kérvények figyelembe nem vétetnek.

4. A pályázati kérvényben meg kell említeni, hogy a pályázó melyik szakiskolánál kíván felvétetni és hogy ellátását a szakiskolában a saját költségére, vagy az állam költségére kívánja-e s végül, hogy kérvényére a válasz milyen cím alatt s hová (vármegye, utolsóposta-állomás) küldessék.

5. A pályázati kérvényhez csatolandó hiteles iratokkal a pályázónak igazolnia kell a következőket; nevezetesen:

a) anyakönyvi kivonattal azt, hogy kora a pályázat naptári évében a 17 évet meghaladta, de a 25 évet még el nem éri (kivételnek a «Tanusítvány»-nyal ellátott továbbszolgáló katonai altisztek, akik 28 éves koruklg folyamodhatnak felvételért);

b) iskolai bizonyítvánnyal azt, hogy legalább az elemi népiskola hatodik, — illetőleg valamely középiskola második osztályát sikeresen elvégezte;

c) kinestári, erdészeti, katonai, vagy hatósági orvos által kiállított bizonyítvánnyal azt, hogy ép, erős, egészséges, munkához és az idő viszontagságaihoz szokott, edzett testalkattal s különösen jól látó, halló- és beszélőképesseggel bír;

d) hatóság által kiállított erkölcsibizonyítvánnyal azt, hogy kérvényének benyújtásáig kifogástalan magaviseletet tanusított;

e) hatóság által kiállított bizonyítvánnyal, vagy más irattal azt, hogy katonai kötelezettségben áll-e, vagy nem;

f) aki valamely alkalmazásban áll, gazdájának, vagy gazdája megbizottjának bizonyítványával azt, hogy az alkalmazás mióta tart s mire rerjed;

g) hatóság által kiállított bizonyítvánnyal azt, hogy szülei milyen állandó foglalkozást üznek, vagy üztek; továbbá hogy ha szülei látják el, — milyen a vagyoni helyzete szüleinek, ha pedig szülőtlén árva, illetőleg ha fentartásáról önmagának kell gondoskodnia, — milyen a vagyoni helyzete önmagának;

h) aki saját költségén való ellátásra kíván felvétetni, királyi közjegyző előtt kiállított nyilatkozattal azt, hogy az érette járó ellátási költséget, 330 (háromszáz-harminc) koronát — arra az időre, melyet az iskolánál tölt — szülője, gyámja, vagy más hozzátartozója, avagy maga a szakiskola igazgatójának kezéhez félévi előleges részletekben, a kitűzött időre pontosan lefizeti.

6. Azt, hogy a pályázók közül kik jelentkezhetnek felvételre, a szakiskolai igazgatók tanácsának javaslata alapján a m. kir. földművelési miniszter állapítja meg

7. A felvételre való kijelölésnél és illetőleg a felvételre való alkalmasság és érdemesség sorrendjének megállapításánál elsőbbségben részesülnek:

a) elsősorban azok, akiknek iskolai előképzettségük nagyobb;

b) másodsorban azok, akik már is valamely erdőgazdaságnál gyakorlati alkalmazásban vannak, vagy pedig voltak;

c) harmadsorban azok, akik erdőgazdaságnál alkalmazottaknak, vagy földműveseknek, erdő- vagy mezőgazdasági munkásoknak gyermekei.

Azok közül, akiknek felvételre való alkalmassága és érdemessége a jelzett szempontokból véve egyenlő, elsőbbségben az részesül, aki saját költségén való ellátásra kíván felvétetni.

8. A felvételre kijelöltek kötelesek annál a szakiskolánál, melyhez beosztattak, a szakiskola által velük közölt időben felvételi vizsgálatra jelentkezni.

9. A felvételre jelentkezőket a szakiskola igazgatója első sorban orvosi vizsgálat alá veti.

Akit a szakiskola orvosa valamely ragályos, vagy a szakiskolai foglalkoztatás mellett könnyen nem gyógyítható betegségben szenvedőnek, vagy hiányos testi szervezetűnek talál, az felvételi vizsgára nem bocsátható.

10. A felvételi vizsgát a szakiskola igazgatója a tanszemélyzettel együtt tartja meg.

A felvételi vizsga annak szigorú megállapítására szolgál, hogy a jelentkező tényleg birtokában van-e legalább azoknak az ismereteknek, amelyek az elemi népiskola VI., illetőleg a középiskolák II. osztályára megállapított követelményeknek megfelelnek.

Aki a felvételi vizsgát ki nem állja, felvételét a szakiskolába csak újabb pályázat alkalmával kérheti.

11. Azokat, akik a felvételi vizsgát sikeresen letesznek s a szabályzat egyéb feltételeinek is megfelelnek, az igazgató a szakiskolába befogadja s a szakiskolai tanulók törzskönyvébe bevezeteti.

12. A szakiskolába való belépés alkalmával minden tanuló köteles új állapotban magával hozni: hat inget, hat alsónadrágot, hat zsebkendőt, tíz pár kapcát vagy harisnyát, egy pár — erdőjárásra alkalmas — erős bagariacsizmát.

A tanulók egyéb ruházatáról, valamint a szükséges tankönyvekről, tanszerekről s eszközökről, nemkülönben a tanulóknak lakással és étellemezéssel való ellátásáról a szakiskolában töltött idő alatt a tanulóért fizetett ellátási költség fejében, illetőleg az erre szolgáló államköltségvetési hitel terhére, a szakiskola gondoskodik; de viszont a szakiskola helyiségeinek, berendezésének és felszerelésének rendbentartása és tisztogatása a tanulók kötelességét képezi.

13. Az állami ellátás ahoz a feltételhez van kötve, hogy az abban részesülő tanuló a szakiskola tanfolyamát tényleg sikeresen végezze.

Ehez képest a szakiskolába állami ellátás mellett felvett tanuló — végleges befogadását megelőzőleg — királyi közjegyző előtt kiállított nyilatkozattal biztosítani tartozik azt, hogy amennyiben a szakiskolából a két

évi tanfolyam bevégzése előtt önként kilépne, vagy saját hibájából elbocsátatnék, abban az esetben érte a szakiskolában töltött időre eső ellátási költséget szülője, gyámja, vagy más hozzátartozója a szakiskola igazgatójának felszólítása után hat héten belül megtéríti.

Ez alól a kötelezettség alól csak azok menthetők fel, akik hitelesen igazolják, hogy az ellátási költség megtérítéséről egyáltalán nem gondoskodhatnak.

Budapest, 1908. június havában.

M. kir. földművelésügyi miniszter.

A gyümölcsfák faértéke.

Ha gyümölcsfáinkkal már nem vagyunk megelégedve, akkor távolítsuk el azokat, mielőtt odvasokká és korhadtakká váltak, vagy teljesen elhaltak volna. A legértékesebb fát adja a diófa; olyan ötven éves diófa, melyekért százötven koronát fizetnek, nem is tartozik a ritkaságok közé. A diófa szerény igényeire, dus termés hozamára, különösen azonban fájának értékére való tekintettel ennek a fának az ültetését ajánlhatjuk. Az almafa fája kiválóan alkalmas esztergályos munkára. Továbbá gyümölcsprések előállítására, mely célra csak igen kemény fát használhatunk, szintén előszeretettel s nagy előnnyel használják az almafa fáját. A körtefa fája valamivel az almafáé mögött áll. Igen jól használható rajzsinek és háromszögek stb. készítésére, mert azzal az előnnyel dicsekszik, hogy nem tágul s nem vetemedik meg, mint másfajta fa, mikor azok a levegőnek vannak kitéve. A körtefa továbbá a puszpángfa pótlására és a becses ébenfa utánzására szolgál. Az öregebb cseresznyefák fáját az asztalosok a becses és ritka mahagónifa pótlására és utánzására használják. Különösen igen könnyen fényesíthető és akkor igen szép színűvé válik. A szilvafa fája főleg technikai eszközök, mint töltőgető kannák, vedrek stb. előállítására való. A barackfa fáját szép színe és szép faraja miatt finomabb asztalos munkára használják. A téli idő a legalkalmasabb arra, hogy olyan fákat, amelyek már nem teremnek, vagy egyébként kívánni valót hagynak hátra, kiirtsuk.

Magyar fa a hangszergyártásban.

Hangszerkészítőink a hegedű és más vonóhangszer fenekét és oldalait alkotó juharfadeszkát tulnyomó részben Csehországból és Tübingiából kénytelenek beszerezni, bár nálunk több e célra szolgáló juharfa van, mint akárhol. Az élelmes külföldi gyárosok potomon vásárolják össze a magyar juharfát, nyersen, vagy durva félgyártmány alakjában, hogy azután drágábban visszaadják és bőven juttassanak belőle a külföldi hangszergyárosoknak is. Felül van egy félmillió, amit ezen a réven veszítünk. Darányi Ignác földművelésügyi

miniszter elrendelte az összes kincstári erdőhivataloknak, hogy a hangszerfa készítésre alkalmas juharfaanyagot különválasztva értékesítsék s úgy intézkedjenek, hogy ilyen fa állandóan kapható legyen. Szükséges lenne már most, hogy a magánerdőbirtokosok sem vesztegessék el juharfájukat, hanem ismerjék az értékét és eszerint értékesítsék. Ilyenformán a magyar hangszerkészítő ipar részére biztosítható a szükséglet. Nem fogják a mi értékes fánkat külföldre kapkodni s hangszerkészítőinket arra szorítani, hogy az itthon termő jó anyagot drágán szerezzék be külföldről. Hangszerkészítőinket e dologról bármely kincstári erdőhivatal megfelelően fogja informálni.

A nemes gesztenyefa.

Kevés fa van, amely annyi haszonnal járna, mint ez. Gyümölcs, mely délvidéken sokszor a kenyeret pótolja, keresett árucikk. Már a tizedik évben terem; husz év múlva megadja a rendes termést és ebben aztán kitart a legvénebb koráig; százötven—kétszáz liter a termése egy évben. Négy száz, sőt hatszáz éves korig is él. Fájából gerenda, ászókfa, deszka és küszöb kerül ki, kitűnő minőségű, mely vetekszik a tölgygyel. A Földközítenger országai boros- és olajshordókat gyártanak belőle és sok más edényt, melynél a tartóság a főkiváncsolom. A németek építésre használják fel és tapasztalatból tudják, hogy tartós a belőle épült ház is. A jól kezelt gesztenyefaerdő — kivált lapályon és mély, nyílt völgyben — több hasznót hoz, mint akármely más fa. Elzászban megfigyelték, hogy évenként százötven—kétszáz márkát hoz egy hektár ilyen erdő, az élőfák pedig tizenöt—tizenhat méterrel nőnek ezalatt nagyobbra. Melyik más fáról mondhatjuk ezt? Téves az a nézet, hogy a szelid gesztenye csak a délvidéken fizet jól. Ahol a szőlő megterem, ott jól fizet ez is. Elzászban hatszáz méter magas hegyeken találjuk pompás állapotban. A Harz vidékén, nyirkos, sötét völgyekben jobban él, mint sok meleg tájon. Hollandiában, hol már a szőlő nem terem, sok helyen találunk gesztenyefát egyenkint, fasorban, vagy csoportban. Korzika híres gesztenyeerdőit azonban most veszély fenyegeti, mert a fa héjából gallassavat csinálnak, melynek igen magas az ára s e célra erősen irtják az erdőt.

Növényi tej.

Egy japáni folyóirat olyan tejről tesz említést, mely növényből készül. A szójababot ugyanis először vízben megpuhítjuk, aztán szitán keresztültulnyomkodjuk, a szitán átsurgott anyaghoz kevés cukrot és foszfor-savas káliumot kevernek és addig főzik, míg tejsűrűségűvé lesz. Ennek a növényi tejnek a színe egészen olyan, mint a tehéntej, ize is alig különbözik tőle;

igen tápláló és olcsó, épen ezért a japán háziasszonyok igen szívesen használják főzésre.

A veszedelmes kőszáli sas.

A kőszáli sas az Alpesek disze, de egyersmind a vadászok legnagyobb ellensége is, mert nagyon pusztítja a vadállományt. Az idén ismét nagyszámban mutatkoznak a sasok, — írja egy svájci vadász. Ezek a vadászok karmuk közé kerítenek mindent, amit megpillantanak. Tavaszkor a kisebb vadat pusztítják, de nyár derekán a nyulat sem kímélik. A legnagyobb kárt azonban a zergeállományban teszik. A kis fiókzergét az anyja emlőjéről tépik le s viszik a magasba. Hogy mennyit rabol össze néhány kőszáli sas, azt csak az tudja, aki már látta a fészket. A fészkek körül halmazával fekszik az áldozatok csontja. A természetrajz szerint a sas élélhet száz évig is. Az a vad, amelyet egyetlen sas egész életén át elpusztít, megtölthetne egy nagy erdőt. A medveirtásért száz frank jutalmat tűzött ki a hatóság, a kőszáli sasért csak tízet, pedig egy sas több kárt okozhat a vad között, mint néhány medve. Ezenkívül a sasra igen nehéz vadászni, mert ravasz s a vadászt már messziről megismeri éles szemével és a levegő legmagasabb rétegeibe menekül puskája elől. Ezt a fajzatot csakis fészkeiben lehet megközelíteni és pedig olyképen, hogy a tojásait, vagy fiókáit kiszedik. De ki teszi meg ezt a veszedelmes utat tíz frankért, mikor néhány száz méter kötél szükséges, hogy hozzá juthasson a fészkehez az ember. Ehez a munkához legalább is három ember kell és így alig jut valami a veszedelmes utért és az irtásért egy-egy emberre a jutalomból. A természet barátai azt mondják, hogy nincs szebb látvány, mint a kőszáli sas, amint kiterjesztett szárnyaival uszik a levegőben és kiirtása megfosztaná az Alpeseket legszebb disztől. A szép látvány azonban nem pótolja azt a sok kárt, amit rablásra való hajlamával okoz. A vadászok annyira el vannak ellene keseredve, hogy önkéntelenül is ökölbe szorul a kezük, ha legnagyobb ellenségüket, a kőszáli sast megpillantják a levegőben.

H I R E K

A dohányzó gyermekek. Szatmármegye törvényhatósági bizottsága legutóbb tartott közgyűlésén kimondotta, hogy tizenöt éven aluli gyermekeknek sem szivart, sem cigarettát eladni nem szabad. A határozat meghozatalánál az egészségügyi szempontokon kívül főleg az vezette a közgyűlést, hogy a nyáron olyan gyakori tüzesetek többnyire a gyermekek vigyázatlanságából keletkeznek, akik tűzzel, égő cigarettával járnak. A közgyűlés elhatározta, hogy ebben a dologban feliratot intéz a képviselőházhoz. A feliratot a többi törvényhatóságoknak is megküldték támogatás végett.

Egy község férfi nélkül. A Petrikóban állomásozó dragonyosoknak egy szakasza Lázi faluban letartóztatta az összes parasztokat a kincstári erdők erőszakos elpusztítása miatt. A dragonyosok az összes paraszt férfiakat elvitték Petrikóba és most Láziban egyetlen férfi sincsen.

A hűtlen vőlegény. Orosháza felől Szegedre tartó személyvonat az állomástól pár kilométernyire egyszerre nagy zökkenéssel hirtelen megállt. Az utasok, kik a debreceni katasztrófa hírének hatása alatt álltak, rémülettel rohantak az ajtókhöz, hogy megtudják a megállás okát. Elöl a podgyászkocsinál egy halottra-vált leány élesztgetésével foglalkozott a személyzet. A leány a kerék elé dobta magát, de az utolsó pillanatban egy arra járó munkásnak sikerült elkapnia. Az ájultan fekvő leányt élesztési kísérletekkel magához térítették és ekkor elmondta, hogy Hódmezővásárhelyről való, jómódu szülők gyermeke és azért akart megválni az élettől, mert vőlegénye, akivel évek óta jegyben járt, most, amikor pályáját befejezte, — ügyvéd lett — cserben hagyta. A szerencsétlen fiatal teremtest hazavitték szüleihez.

Bestiális család. Würzburgban, mint onnan jelentik, az alsófrank esküdtbíróság egy hihetetlenül szennyes bűnpör tárgyalását kezdte meg. A bűnpörben ugyanis vádlottként szerepel egy családfő és két mostoha leánya, különböző fajtalankodási, vérfertőző és gyilkossági váddal terhelve. A fővádlott Höfling János György 40 éves kovácmester, aki 1900-ban nősült másodszor s ekkor Rieneckben özvegy Nickelnét vette nőül, akinek egy fia és két leánya volt. A bestiális vágyakkal terhelt mostohaapa mihamar elcsábította előbb az idősebb, akkor még alig 16 éves Johannát, valamivel utóbb pedig a fiatalabb, az akkor 14 éves Saroltát és azóta mindkét leánynyal folytatta a bűnös viszonyt, a közben mutatkozó következményeket pedig részben már előre megakadályozta, részben pedig utólag eltüntette. A vádirat szerint Höfling János György két esetben elkövetett fajtalankodással, ugyancsak két esetben folytatólagosan elkövetett vérfertőzéssel, öt esetben a magzatelhajtásra való rábirással, három esetben a gyermekgyilkosságra való csábítással van vádolva. Nickel Johanna 24 éves varrónő, Höfling idősebbik mostohaleányát, két esetben magzatelhajtás kísérletével, három esetben gyermekgyilkossággal, Nickel Sarolta 21 éves vasalónő pedig magzatelhajtás kísérletével és gyilkosságra való csábítással vádolják. A rettenetes családi életet Höfling mostohafia, Nickel Ferenc jelentette fel az ügyészségnél egy családi viszálykodás alkalmából. A feljelentés alapján letartóztatott vádlottak a kihallgatás alkalmával szinte hihetetlen részleteket mondtak el vallomásukban a vizsgálóbíró előtt. A leányok mostohaapjukat vádolták, hogy előbb mindenféle ígérettel, ennek eredménytelensége után pedig fenyegetéssel bírta őket engedelmességre, míg az apa azt állítja, hogy a leányok erős csábításainak nem tudott ellentállani. Az egész környék lakossága érthető nagy érdeklődéssel várja a tárgyalás eredményét.

Szerkesztői üzenetek.

Borsos János urnak, Pilisszántó. A vadásznaptár megküldésére nézve intézkedtünk. — **Kelemen István** urnak, Esztergom. Az összes küldött címekre mutatóvényszámok már pár hét előtt mentek, mostmár mi várunk az előfizetők jelentkezését. A másik dolgot már eddig bizonyára megkapta. — **Orend János** urnak, A.-Árpás. A feljelentést mindenesetre tegye meg; késedelmét teljesen igazolja az, hogy a tettest nyomozni kellett. A biztosításra nézve kérje ki az ottani előjáráságtól az erre vonatkozó füzetet, mely minden irányban felvilágosítással szolgál. — **Kozma Lázár** urnak, Kishavas. A szakiskolákba való felvételre vonatkozó hirdetésben benne van mai számunkban s ebből láthatja az összes tudnivalókat. Kedves fia még az idén nem pályázhat, mert még nincs 17 éves. Legjobb lesz őt a jövő évig otthon, vagy más erdőknél gyakorlatilag foglalkoztatni, mert ez majd előnyt biztosít részére. — **Kovács János** urnak, Csurgó-Rák. A szakvizsgák október hó 20-ika után lesznek megtartva; az erre vonatkozó hirdetésben benne lesz majd lapunkban is. Önnek a legjobban kézre esnek: Győr, Pécs, Szombathely.

A kiadóhivatal postája.

Szür Ferenc urnak, Ubald. A 2 koronát, melylyel folyó évi május 15-ig van előfizetve, vettük. — **Kiss István** urnak, Eötvös. A III. évnegyedre szóló 2 korona beérkezett. — **Takács András** urnak, Sáp. A beküldött 2 koronával folyó hó végéig van előfizetve. Elhatározását sajnálattal tudomásul vettük. — **Boncz József** urnak, Gosztöny. Az év végéig szóló 4 korona beérkezett. — **Miklái Pál** urnak, Deseda. Igen, a beküldött 2 koronával október 1-ig van előfizetve. — **Mázsa Imre** urnak, Zalaegerszeg. Szeptember végéig van rendezve. — **Kiss Dénes** urnak, Bánffitele. Mint új hívünket, szívből üdvözljük. Két lapszámot az előző hónapról is küldtünk. Szíveskedjék lapunkat azon a vidéken a kartársak közt terjeszteni. — **Morár Jakab** urnak, Bukova. Az év végéig van megfizetve. — **Janda József** urnak, P.-Földes. Augusztus hó végéig van rendezve. — **Mold Vilmos** urnak, Székudvar. A szeptember végéig szóló 2 koronát vettük. Egyben kérjük — mivel tudunkkal Ön rokoni összefüggésben is van a Wenkheim gróf uradalmi erdészeivel — azoknak és a többi azon a vidéken lévőknek címeit hozzánk juttatni szíveskedjék. — **Varga Ferenc** urnak, Lankóc. Az előbbi üzenet Önnek is szól. — **Csekey Károly** urnak, Várszeg. A beküldött 4 koronával az év végéig van előfizetve. Nem közzölhetné velünk az érseki uradalom összes személyzetének név- és címjegyzékét?

HIRDETMÉNYEK

Pályázati hirdetés erdőőri állásra.

A nagyvázsonyi uradalomban nyugdíjazás folytán ismét egy erdőőri állás jön üresedésbe augusztus 1-re. Évi fizetés: 240 kor., természetbeni lakás kerttel, 1 hold illetményföld, 3⁶⁰ hl. buza, 10 hl. rozs, 3⁶⁰ hl. árpa, 24 m. tűzifa házhoz szállítva, egy öltöny egyen-

ruha kalappal, 18 mm. erdei széna, 2 darab tehénre nyári legelő, 6 darab sertéstartás és az uradalomnál szokásos lődíj javadalmazással egybekötött erdőőri állásra pályázat hirdettetik.

Pályázóktól megkívántatik, hogy az erdőőri teen-dőkben jártassággal bírnak, 35 évesnél idősebbek ne legyenek, a német nyelvet legalább szóban tökéletesen bírják. Szakvizsgázottak és akik a szarvascserkészletben jártasak, előnyben részesülnek.

Sajátkezűleg irt és bizonyítvány másolatokkal s fényképpel ellátott kérvények folyó évi augusztus hó 1-re alulírt erdőhivatalhoz nyújtandók be. A kinevezett erdőőr állását augusztus 1-én elfoglalni köteles.

Nagyvázsony, 1908. évi július hó 7-én.

A nagyvázsonyi uradalom erdőhivatala.

Nagyvázsony, Veszprém m.

378/1908. sz.

Pályázati hirdetés.

Pályázat nyitattik az alulírt Közalapítványi erdőgondnokságnál megüresedett erdőlegényi állásra.

Az njonnan kinevezendő II. oszt. erdőlegény évi javadalmazása: 400 korona szegődménydíj, 80 korona lakbér és 9 m³ I. cszt. dorong vegyes kemény tűzifa házhoz szállítva.

Pályázótól megkívántatik a magyar állampolgárság, fedhetlen előélet, 35 évnél nem magasabb életkor, ép testi és szellemi erő, a magyarnyelvnek szó- és írásban tökéletes bírása, valamint az erdőőri szakvizsga sikeres letétele, mely adatok hiteles okmányokkal igazolandók.

Szakiskolát végzett s katonai kötelezettségüknek altisztí minősítéssel eleget tett, szép írásu egyének előnyben részesülnek.

Pályázók az ezen állás elnyerése iránti, 1 koronás bélyeggel ellátott, sajátkezűleg irt kérvényeiket a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumra címezve, az alulírt erdőgondnokságnál folyó évi augusztus hó 15-ig nyújtsák be.

Kelt Nagyköveres, 1908. évi július hó 6-án.

Közalapítványi erdőgondnokság.

Nyomatott **HIENTZ JÓZSEF** könyvnyomdájában Szászsebesen.

HIRDETÉSEKET

JUTÁNYOS ÁRON FELVESZ AZ
ERDÉSZETI UJSÁG
KIADÓHIVATALA

Szőlőbirtokosok figyelmébe!

Elsőrendű, szavatolt, vegytisztá résgálicot	kg.-kint 75 fillérért
Elsőrendű raffia hánccot	kg.-kint 60 fillérért
Király-Vermorell permetezőgépet	db. 44 kor.-ért

szállít a Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete székelyföldi kerületi fiókja Marosvásárhelyen. Ugyanott mindenféle gazdasági-gépek és eszközök a legjutányosabb árban beszerezhetők.

Egyedüli ferlachi gyártmány

mely a bel- és külföldi gyártmányok közti versenyen a legelső díjat nyerte el.

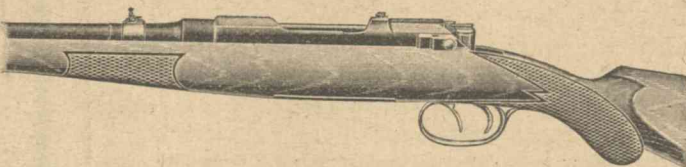
Arany érem: Páris 1906. 46 remekelés.

OGRIS MARKUS FERLACHBAN KARINTHIA

fegyvergyár és (prácios) puskaműves.

Szállit elsőrangú bármily rendszerű vadász- és céllövő-fegyvereket legjobb és legpontosabb kivitelben. Különlegesség nagyon könnyű Drilling fegyverekben. Súlyuk 2·8—3 kg.

Browning-féle serétes-ismétlőfegyver
210 korona gyári árban.

Egy Mannlicher Schönauer ismétlő kurtály 6·7 mm és 9 mm öbű
400 lépésig jótállás mellett a legpontosabban belőve ára 190 korona.

Egy Mannlicher Excelsior ismétlő kurtály 11·5 mm öbű, acélköpenyburkolatu és legerősebb füstnélküli lőpor töltés használatára, a legpontosabban belőve egész hossza 101 cm súlya 2·5 kg. nagy kezdő sebességgel és a legerősebb átütő erővel, nagy vad lövésére igen alkalmas ára 190 korona.

Egy Mannlicher ismétlő kurtály 95-ös minta, 8 mm öbű ára 140 kor.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Magyar levelezés.

Fáj minden tagom,

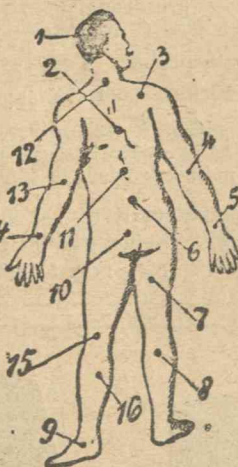
(tudassa velem, testének mely számu részén érez fájdalmat.)

törődött, kedvetlen, levert, kimerült vagyok. Ily szavakkal vagy érzelmekkel ébred, jár, kel, fekszik le az ideggyenge ember.

Nem egészséges, nem boldog azon egyén, aki folytonosan vagy ritka megszakításokkal gyengeségről, rosszulaltról, hátfájdalmakról, törődöttségről, kedvtelenségről panaszkodik, aki bátorságát és erejét veszítve önmagában nem bízik, aki nem talál örömet munkában, társaságban, olvasásban, mulatozásban, ki mindig saját bajait, saját gyengeségét, tehetetlenségét látja maga előtt, legkisebb jelentéktelen tünettől is kétségbe esik.

Szervezetéből, idegrendszeréből hiányzik a szükséges éltető elem, a villamosság. Csak azon férfiak és nők felelhetnek meg hivatásuknak és kötelességeiknek, csak azok élvezhetik az élet örömeit teljességgel, akik teljes idegrendszerük birtokában vannak, erősek és egészségesek.

Az **Elektrophor** villamos orvosi gyógyító-készülék a legtermészetesebb gyógyerőt, a villamosságot szolgáltatja, a kimerült szervezet, a gyenge, elernyed, fájdalmas szervek, idegek, izmok erősítésére, gyógyítására. Visszaadja a kimerült, törődött, testileg és szellemileg elgyengült, elkedvtelenedett öregek, férfiak és nők megfelelő életerejét, megszabadítja őket az ideges ingerlékenységtől, munkakedvtelenségtől, életunságtól és a nyomasztó érzetektől, a fejfájást, fejfájást, fejfájást és szédülést, ideges szívdobogást, étvágytalanságot, bélrendszeri, az évek óta fennálló csúszos, köszvényes fájdalmaktól, az ischias, zsába, hát- és kereszt-fájdalmaktól.

Az **Elektrophor** erősíti az idegeket, megújítja a vérünket, élesíti az érzékeinket, a vér keringésének és idegrendszerünknek a szabályos működését biztosítja és megóv bennünket minden betegségtől. **Bourg** dr. tanár, a párisi egyetem orvosi fakultásának tagja, az **Elektrophor**ról a következőképpen nyilatkozott:

„Nemcsak köszvény, reumát, görcsöket, idegességet és asthmát gyógyítottak vagy legalább is enyhítettek ezer meg ezer olyan esetben „Elektrophor”-ral, amelyben az orvosok tudománya csődöt mondott, hanem idegbetegségek, fejfájás elgyengült férfi erő kólika, fülzúgás, álmatlanság, hipochondrius-állapotban levőknek, de különösen székrekedésben és aranyerben szenvedők bájja ellen alkalmazva, egynéhány nap múlva, de sok esetben néhány óra múlva is csodálatos enyhülést észleltek. Fájdalmas női betegségekben szenvedők majdnem biztos enyhülést és gyógyulást nyernek. Áldott állapotban lévő nők sikerrel használhatják.

Nem romlik! Örökké tart! — Egy teljes kis készülék ára 25 kor. Gyenge szervezetűek részére. Egy teljes nagy készülék ára 50 kor. Idült betegségek gyógyítására. Különleges **Elektrophor** igen erős árammal 100 korona.

A pénz előleges beküldése vagy utánvétel mellett szállítja:

Auffenberg József Budapest, VII., Verseny-utca 6—63.

Az „ELEKTROPHOR” telepek nélkül ad villamos áramot évekig. Kitűnő működésért kezességet vállalom. Kezelése könnyű és egyszerű miért is elismeréssel nyilatkozik használója rendszerint.

Mivel táplálja háziállatait?

Biztos jó eredményt ér el, ha Manhattan-féle **világhírű marha és baromfi-tápporból** az eleségbe vagy eledelbe naponta egy keveset (evőkanállal) tesz a megrendelt Tápporhoz csatolt **utasítás** szerint.

A **szarvasmarha** sokkal erősebb lesz és több terhet bír el. **Disznó, birka, házinyul** gyors egészséges fejlődést nyernek és jól meghízhatnak.

Tehén, bivaly, és kecske teje megjavul és tetemesen gyarapszik.

Baromfiaknál mint **kakas, tyúk, kacska, liba, fácán** pulyka **gyöngytyúk** galamb stb. egészséges jó növéseük lesznek és igényes tollakat kapnak, a költést nagyban elősegíti.

Egyáltalán minden háziállatnál kitűnő jó hatással van jó emésztő képessége, megóvjá bármily betegségtől.

5 kilós postacsomag 5 korona utánvétellel.

Manhattan vállalat,

Budapest, VII., Verseny-utca 6-63.

Vadászoknak!

Kiváló szakértők által belőtt s elismert egy- és kétsövű vadászfegyvereket, flóberteket, karabélyokat, céllövő fegyvereket és revolvereket csekély havi

részletfizetésre

00 árfelemelés nélkül szállít: 00

Aufrecht és Goldschmied

00 fegyveráruháza 00

Budapest, VII., Rákócy-ut 26. sz.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve!!

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLITÓK
BUDAPEST, IV. Váci-utca 35.

A legrégebb és legnagyobb **egyenruházati intézet**. A nagyméltóságu földmívelésügyi m. kir. miniszterium 70542 magas rendeletével az erdőgazgatóságoknak ajánlva.

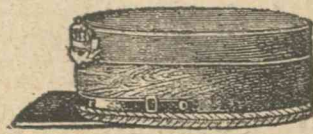
Erdészeti- és erdő altiszti egyenruhákat, egyes egyenruhadarabokat és mindennemű felszerelési cikket ajánlunk kitűnő mesteri szabás és izlésteljes kiállításban.

Fehérneműek- és harisnyák óriási választékban. **Fegyverek- és töltényekből** állandó nagy raktár.

Polgári ruhák a legjobb magyar- és angol szövetekből elsőrangú szabászok közreműködése mellett készülnek.

Hivatalos uton részletfizetésre is eszközölhetők megrendelések és nagyobb megrendelés esetén kívánatra saját költségünkön egy szabászt küldünk a mértékek felvétele végett.

Árjegyzéket és mintákat ingyen és bérmentve küldünk és vevőink kényelmére bármely cikket készséggel beszerzünk. Meg nem felelőt visszaveszünk.

Nyomatott HIENTZ JÓZSEF könyvnyomdájában Szászsebesen.